

FUNDAMENTELE MENSENRECHTEN VAN BUITENLANDSE GEDETINEERDEN (FNPs)

Informatie

1. Het recht op informatie bij aanhouding en bij aanvang van de detentie, of onmiddellijk daarna, in een taal die hij begrijpt over zijn rechten en hoe hij zich kan beroepen op deze rechten. (UN Principles 13-14, CoE Police 55)
2. Het recht om geïnformeerd te worden in een taal die hij begrijpt over de redenen van de aanhouding en de aanklacht. (ICCPR 14.3, UN Principles 10, EU2012 6)
3. Het recht om iemand van eigen keuze te informeren over de detentie. (UN Principle 16.1, CoE FNP 15.2, CoE Police 57, EU2012 4.2 c)
4. Het recht om informatie in een taal die hij begrijpt te ontvangen over de gevangenisregels en de rechten en plichten van gedetineerden. (UN Rec 4, SMR 54-55, EPR 30.1, CoE FNP 15.1)
5. Het recht om geïnformeerd te worden over de consulaire rechten, over de mogelijkheid om contact op te nemen met de consulaire autoriteiten en om consulaire begeleiding te ontvangen. (VCCR 36.1 b-c UN Principles 16.2, UN Res (e), UN Rec 4, SMR 62, CAT 6.3, EU Charter 46, EPR 37.1, CoE FNP 24)
6. Het recht om geïnformeerd te worden over de mogelijkheden van overdracht naar het land van oorsprong. (EPR 37.5, CoE FNP 15.3, CoE Transfer 4.1, EU909JHA 6.4)

Eerlijk proces

7. Het recht op doeltreffende rechtsmiddelen en een eerlijk proces. Iedereen die voor een strafbaar feit wordt vervolgd wordt voor onschuldig gehouden, totdat zijn schuld volgens de wet is bewezen. (ICCPR 14, UDHR10-11.1, ECHR 6, EU Charter 46-47)
8. Het recht op het ontvangen van rechtsbijstand van een tegen hem ingestelde strafvervolging. (ICCPR 14.3 d, SMR 61, UN Principles 17-18, EPR 23, CoE FNP 21)
9. Het recht op kosteloze bijstand van een tolk als de gedetineerde de taal die de rechtbank gebruikt niet kan begrijpen of spreken. (ICCPR 14.3 f, UN Principles 14, UN Res (c))
10. Het recht om allen gelijk te zijn voor de rechterlijke instanties en om zonder onredelijke vertraging te worden berecht. (ICCPR 14.1, 14.3 c)
11. Het recht om vrijgelaten te worden in afwachting van het proces, tenzij een rechterlijke of andere instantie anders beslist in het belang van de rechtspraak/rechtspleging. (UN Principle 39, CoE FNP 5)
12. Het recht om net zoals andere verdachten in aanmerking te komen voor dezelfde alternatieve sancties en maatregelen. (UN Rec 2, UN Res (d), CoE FNP 4, 14.1)
13. Het recht om niet onderworpen te worden aan strengere vrijheidsstraffen of slechtere detentieomstandigheden vanwege de buitenlandse nationaliteit. (UN Res (b))
14. Het recht om volledig in aanmerking te komen vervroegde invrijheidsstelling. (CoE FNP 6)

Behandeling

15. Het recht om te worden behandeld met menselijkheid en met eerbied voor de waardigheid, inherent aan de menselijke persoon. (ICCPR 10.1, UDHR 5, SMR 1, CAT 1-2, UN Basic Principles 1, ECHR 3, EU Charter 4, EPR 1)
16. Het recht op bescherming tegen foltering, of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. (ICCPR 7, UDHR 5, CAT 7, ECHR 3, EU Charter 4)
17. Het recht om behandeld te worden op een wijze die rekening houdt met de specifieke situatie en individuele noden van buitenlandse gedetineerden. (CoE FNP 3)

18. Het recht om niet te worden gediscrimineerd (o.a. op grond van nationaliteit en taal) en om effectieve bescherming te krijgen tegen discriminatie. (ICCPR 26, UDHR 7, SMR 2, UN Principles 5, UN Basic Principle 2, EU Charter 21-22, EPR 13, CoE FNP 7)
19. Het recht op toegang tot dezelfde gezondheidszorg en behandelingprogramma's zoals die ook beschikbaar zijn voor andere gedetineerden. (EU Charter 35, CoE FNP 31)
20. Het recht op vrijheid van denken, geweten en godsdienst en de vrijheid om dit tot uiting te brengen in de eredienst en door naleving van de geboden. (ICCPR 18.1, UDHR 18, SMR 65-66, UN Basic Principles 3, UN Rec 3, EU Charter 10.1, EPR 29, CoE FNP 30)
21. Het recht om kleding te dragen en het uiterlijk te verzorgen op een manier die niet de beledigend is voor de gedetineerde vanwege culturele en religieuze gevoeligheden, en om voeding te ontvangen waarbij rekening is gehouden met culturele en religieuze voorschriften. (UN Rec 4, CoE FNP 18,19)
22. Het recht om niet onderworpen te worden aan onwettige inmenging in zijn persoonlijke levenssfeer, gezinsleven en briefwisseling en het recht om regelmatig contact te maken (ook via bezoeken) met familie en vrienden. (ICCPR 17, UDHR 12, SMR 58, UN Rec 5, EU Charter 7, EPR 24, CoE FNP 22)
23. Het recht om in de gevangenis toegang te krijgen tot tolk- en vertaal faciliteiten en de mogelijkheid om een taal te leren ter bevordering van de communicatie. (SMR 61.2, EPR 38.3, CoE FNP 8, 29.1)
24. Het recht op dezelfde toegang als nationale gedetineerden tot onderwijs, werk en beroepsopleiding. (UN Rec 1, SMR 4.2, 71, EPR 26, 28, CoE FNP 27.1, 29)
25. Het recht om zonder censuur een verzoek of klacht te richten aan de centrale gevangenisadministratie, justitiële autoriteit of andere daartoe aangewezen autoriteiten. (SMR 56, UN Rec 4, EPR 70)

Re-integratie

26. Het recht om begeleiding te ontvangen die is gericht op hervorming en sociale re-integratie ter voorbereiding op terugkeer in de maatschappij na vrijlating. (ICCPR 10.3, SMR 4, EPR 6, 107, CoE FNP 9, 29.2, 35)
27. Het recht om zo spoedig als mogelijk geïnformeerd te worden over de juridische status en de situatie na vrijlating. (CoE FNP 35.2 a)
28. Het recht op bescherming tegen uitzetting of terugkeer ('refoulement') naar, dan wel uitlevering aan, een land waar een ernstig risico bestaat te worden onderworpen aan de doodstraf, aan foltering of aan andere onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen. (UDHR 14, CAT 3, EU Charter 19.2)
29. Het recht dat er bij de beslissing over overplaatsing naar een ander land rekening wordt gehouden met de instemming en de sociale re-integratie van de gedetineerde. (UN Transfer 1, CoE Transfer 4, CoE FNP 10)
30. Het recht om betrekkingen aan te gaan met externe organisaties voor de begeleiding en steun bij de re-integratie na vrijlating. (SMR 107-108, 81, EPR 107, CoE FNP 37, CoE Probation 64)

Verenigde Naties

- Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UDHR)
- Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (ICCPR)
- VN Verdrag tegen Foltering (CAT)
- Standaard Minimum Regels voor de Behandeling van Gevangenen (SMR Mandela Rules)
- Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen (VCCR)
- Model Overeenkomst over de Overbrenging van buitenlandse gedetineerden (UN Transfer)
- VN Basisbeginselen voor de Behandeling van Gevangenen (UN Basic Principles)
- VN Beginselverklaring voor de Bescherming van alle Personen in enige vorm van Detentie of Gevangenschap (UN Principles)
- Aanbevelingen over de behandeling van Buitenlandse gedetineerden (UN Rec)
- VN Resolutie 1998/22 Status van buitenlandse onderdanen in strafzaken (UN Res)

Council of Europe

- Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (ECHR)
- Europese gevangenisregels (EPR)
- Aanbeveling (2012)12 betreffende buitenlandse gedetineerden (CoE FNP)
- Verdrag inzake de Overbrenging van Gevonniste Personen (CoE Transfer)
- Aanbeveling CM/Rec(2010)1 Reclasseringsregels (CoE Probation)
- Aanbeveling Rec(2001)10 Europese Code voor politie-ethiek (CoE Politics)

Europese Unie

- Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU Charter)
- Kaderbesluit van de Raad 2008/909/JHA (EU909JHA)
- Richtlijn 2010/64 betreffende het recht op vertolking en vertaling in strafprocedures (EU2010)
- Richtlijn 2012/13 betreffende het recht op informatie in strafprocedures (EU2012)